

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Department of Education, Southern Province

1735

13 ශ්‍රේණිය අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2025 (ඔක්තෝබර්)
தரம் 13 ஆண்டிறுதியுப் பரீட்சை - 2025 (ஒக்டோபர்) / Grade 13 Final Term Test - 2025 (October)

රසායන විද්‍යාව இரசாயனவியல் Chemistry	I I I	02	S	I	කාලය දිනරාම Time	යකලක දිනරාම Two hours
නම பெயர் Name		ප්‍රකාශන අංකය ප්‍රකාශන අංකය Index No.				

උපදෙස් :

- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 08 කින් සමන්විතය.
- ආවර්තිතා වගුවක් ද සපයා ඇත.
- සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
- ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
- උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ නම හෝ ඇතුළත්වීමේ අංකය ලියන්න.
- 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා ගෙන, එය කතිරයක් (X) යොදා දක්වන්න.

සාර්වත්‍ර වායු නියතය $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ ජ්‍යාමිතික නියතය $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$
ඇවගාඩරෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$ ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $c = 3 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$

- වායුමය Sc^{3+} අයනයේ, ප්‍රධාන ක්වොන්ටම් අංකය $n = 3$ සහ චුම්භක ක්වොන්ටම් අංකය $m_l = +1$ වන පරිදි පැවතිය හැකි ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව වනුයේ ,
(1) 1 (2) 2 (3) 4 (4) 5 (5) 6
- කැතෝඩ කිරණ තලයක හටගන්නා කැතෝඩ කිරණ පිළිබඳව සත්‍ය වගන්තිය තෝරන්න.
(1) කැතෝඩය ඉදිරිපස වායුමය කොටසෙන් හටගනී.
(2) ආරෝපණය (e) සහ ස්කන්ධය (m) අතර අනුපාතය සඳහා අවම අගයක් ලැබෙනුයේ තලය තුළ හයිඩ්‍රජන් වායුව යෙදීමෙනි.
(3) ඇතෝඩයෙන් හටගෙන කැතෝඩය දෙසට සරල රේඛීයව ගමන් කරයි.
(4) තලය තුළ ඇති වායුව අයනීකරණය කරමින් e/m අගය වෙනස් ධන ආරෝපිත අංශු සෑදීමේ හැකියාව ඇත.
(5) විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රයක් හරහා ගමන් කිරීමේ දී එහි සෘණ තහඩුවට ආකර්ෂණය වේ.
- XeO_3 හි මධ්‍ය පරමාණුව වටා හැඩය, ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල ජ්‍යාමිතිය සහ මුහුම්කරණය පිළිවෙලින් වනුයේ,
(1) ත්‍රි ආනති පිරමීඩ, ත්‍රි ආනති පිරමීඩ, sp^3 (2) චතුස්තලය, චතුස්තලය, sp^3
(3) ත්‍රි ආනති පිරමීඩ, චතුස්තලය, sp^3 (4) T හැඩය, චතුස්තලය, sp^3
(5) ත්‍රි ආනති පිරමීඩ, චතුස්තලය, $sp^3 d^2$
- සනත්වය 1.17 g cm^{-3} වන NaCl ජලීය ද්‍රාවණයක NaCl සංයුතිය 5000 ppm වේ. මෙම ද්‍රාවණයේ 100 cm^3 පරිමාවක අඩංගු NaCl මවුල ගණන කොපමණ ද? ($\text{Na} = 23$, $\text{Cl} = 35.5$)
(1) 0.0086 (2) 0.086 (3) 0.01 (4) 0.1 (5) 1×10^6
- පහත දක්වා ඇති සංයෝගයේ IUPAC නාමය කුමක් ද?
 $\text{CH}_3 \text{CH}(\text{CH}_3) \text{C}(=\text{O}) \text{CH}_2 \text{CH}_2 \text{OH}$
(1) 5-hydroxy-2-methylpentan-3-one
(2) 1-hydroxy-4-methylpentan-3-one
(3) 2-methyl-3-oxopentan-1-ol
(4) 4-methyl-1-hydroxypentan-3-one
(5) 4-methyl-3-oxopentan-1-ol

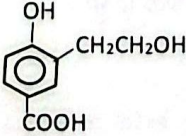
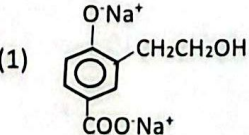
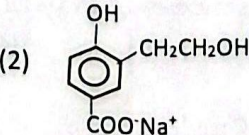
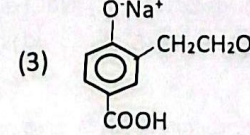
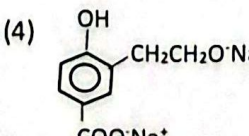
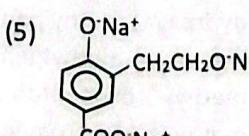
6. 298 K දී CO(g) , $\text{CO}_2\text{(g)}$ සහ $\text{O}_2\text{(g)}$ හි සම්මත ගිබ්ස් ශක්තින් පිළිවෙලින් $-394.4 \text{ kJ mol}^{-1}$, $-137.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ සහ 0 kJ mol^{-1} වේ. $\text{CO(g)} + \frac{1}{2} \text{O}_2\text{(g)} \longrightarrow \text{CO}_2\text{(g)}$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න. මෙහි සම්මත එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය $-94 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$ වේ නම් ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය (kJ mol^{-1}) වනුයේ ,
- (1) 163.20 (2) 229.18 (3) 285.40 (4) 351.25 (5) 503.40

7. MOH යන භාස්මික ලෝහ හයිඩ්‍රොක්සයිඩය ජලයේ දියකර සන්නායක ද්‍රාවණයක් පිළියෙළ කර ඇත. භාජනය පතුලේ සහ MOH තැන්පත් වී පවතී. ද්‍රාවණයේ pH අගය 11 කි. ඉන්පසු පද්ධතියට සහ NH_4Cl එකතු කරනු ලැබේ. මෙම උෂ්ණත්වයේ දී ජලයේ $K_w = 1 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ වේ. ඉහත ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,
- (1) MOH වල K_{sp} අගය $1 \times 10^{-22} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ වේ.
 (2) NH_4Cl එකතු කිරීමට පෙර ද්‍රාවණයේ $[\text{OH}^-(\text{aq})] = 1 \times 10^{-3} \text{ mol dm}^{-3}$ වන අතර ඒවා ජලය විසඳනයෙන් පමණක් ලැබේ.
 (3) NH_4Cl එකතු කළ පසු ද්‍රාවණයේ $1 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6} > [\text{OH}^-(\text{aq})] [\text{H}_3\text{O}^+(\text{aq})]$ නිසා MOH වල ද්‍රාව්‍යතාව වැඩි වේ.
 (4) සහ NH_4Cl එකතු කළ වහාම ද්‍රාවණයේ $[\text{OH}^-(\text{aq})] [\text{M}^+(\text{aq})] > K_{sp}(\text{MOH})$ නිසා MOH වල ද්‍රාව්‍යතාව වැඩි වේ.
 (5) NH_4Cl එකතු කිරීමේ දී ද්‍රාවණයේ $[\text{M}^+(\text{aq})]$ ඉහළ යන අතර $K_w = [\text{OH}^-(\text{aq})] [\text{H}_3\text{O}^+(\text{aq})]$ වෙනස් නොවේ.

8. නිවැරදි වගන්තිය තෝරන්න.
- (1) HCO_3^- අයනය සඳහා ස්ථායී සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යුහ දෙකක් ඇදිය හැකිය.
 (2) C, N සහ O හි දෙවන අයනීකරණ ශක්ති $\text{C} < \text{O} < \text{N}$ ලෙස විචලනය වේ.
 (3) NO_2 සහ NO හි ස්ථායී ලුපිස් ව්‍යුහවල NO_2 අෂ්ඨක නීතියට එකඟ වන අතර NO අෂ්ඨක නීතියට එකඟ නොවේ.
 (4) NaCl , KCl සහ KF අතුරින් ඉහළම අයනික ලක්ෂණ KCl ට ඇත.
 (5) s ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය සාදන කැටායන අතුරෙන් Li^+ හි ධ්‍රැවීකාරක බලය අඩුම වේ.

9. ද්විධාකරණ ප්‍රතික්‍රියාවක් වන්නේ මින් කුමක් ද?
- (1) SCL_2 ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියාව (2) ආලෝකය හමුවේ HNO_3 අම්ලයේ විඝටනය
 (3) සහ NH_4NO_3 තාප විශෝජනය (4) Cu(s) සාන්ද්‍ර නයිට්‍රික් අම්ලය සමග ප්‍රතික්‍රියාව
 (5) සහ S සාන්ද්‍ර H_2SO_4 අම්ලය සමග ප්‍රතික්‍රියාව

10. දෘඪ බඳුනක් තුළ $\text{A(g)} \longrightarrow \text{B(g)} + \text{C(g)}$ යන මූලික ප්‍රතික්‍රියාව නියත උෂ්ණත්වයේ දී සිදුවේ. A(g) පමණක් පවතින විට ආරම්භක පීඩනය P_0 වේ. පද්ධතියේ පීඩනය $15/8 P_0$ වන අවස්ථාව වනවිට ගතවූ කාලය කොපමණ ද? ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවන උෂ්ණත්වයේ දී A(g) හි අර්ධ ජීව කාලය විනාඩි 15 කි.
- (1) 15 (2) 30 (3) 45 (4) 60 (5) 75

11. සංයෝගය ජලීය Na_2CO_3 සමග ප්‍රතික්‍රියාවෙන් ලබාදෙන ඵලය වනුයේ,
- (1) (2) (3)
- (4) (5)

තුන්වැනි පිටුව බලන්න

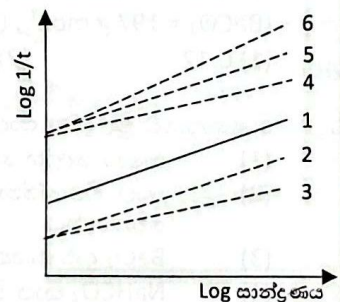
12. HIn යනු දර්ශකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ඒක භාස්මික දුබල අම්ලයකි. සාන්ද්‍රණය 0.03 mol dm^{-3} ජලීය HIn ද්‍රාවණය 12.5 cm^3 කට 0.01 mol dm^{-3} NaOH ද්‍රාවණය 25 cm^3 ක් එකතු කරන ලදී. එවිට ද්‍රාවණයේ pH අගය 6.5 විය. මෙම දර්ශකයේ සෛද්ධාන්තික pH පරාසය වනුයේ, ($\log 2 = 0.3$)
- (1) 5.5 – 7.5 (2) 6.5 – 8.5 (3) 5.2 – 7.2 (4) 5.8 – 7.8 (5) 4.5 – 6.5

13. නිවැරදි වගන්තිය තෝරන්න.
- (1) Cr^{3+} ජලීය ද්‍රාවණයකට ජලීය NaOH වැඩිපුර එකතුකර ක්‍රමයෙන් 6% H_2O_2 එකතු කිරීමේ දී ද්‍රාවණය තැඹිලි පැහැ වේ.
- (2) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]^{2+}$ ද්‍රාවණයකට H_2O_2 එකතු කිරීමේ දී එහි වර්ණය දුඹුරු පැහැ රතු වේ.
- (3) FeCl_3 ජලීය ද්‍රාවණයකට $\text{K}_3[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ එකතු කිරීමේ දී තද නිල් පැහැ අවක්ෂේපයක් සෑදේ.
- (4) Ni^{2+} ජලීය ද්‍රාවණයකට සාන්ද්‍ර NH_3 එකතු කිරීමේ දී නිල් පැහැති අවක්ෂේපයක් ලැබේ.
- (5) Cu^{2+} ජලීය ද්‍රාවණයකට සාන්ද්‍ර HCl එකතු කිරීමේ දී තද නිල් පැහැති ද්‍රාවණයක් ලැබේ.

14. ආම්ලික මාධ්‍යයක දී KMnO_4 මගින් $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ 1 mol CO_2 බවට ඔක්සිකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන KMnO_4 මවුල ගණන වනුයේ ,
- (1) 0.4 (2) 0.6 (3) 0.8 (4) 2.0 (5) 2.4

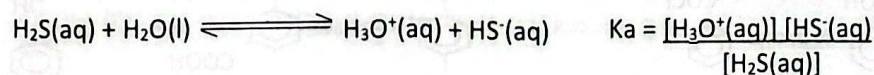
15. 27°C දී X නම් වායුමය සංයෝගය පරිමාව V වන බඳුනක් තුළ $3 \times 10^5 \text{ Pa}$ පීඩනය යටතේ පවතී. මෙහි උෂ්ණත්වය 127°C දක්වා වැඩි කළ විට බඳුනේ පරිමාව 60% කින් වැඩි වූ අතර x වායුවෙන් 25% ප්‍රමාණයක් $\text{X(g)} \longrightarrow \text{Y(g)} + 2\text{Z(g)}$ ලෙස විඝටනය විය. 127°C දී වායු මිශ්‍රණයේ මුළු පීඩනය (Pa) වනුයේ,
- (1) 1.875×10^5 (2) 3.750×10^5 (3) 7.500×10^5 (4) 9.375×10^5 (5) 11.250×10^5

16. ශීඝ්‍රතාව $= k [\text{සාන්ද්‍රණය}]^n$ යන වේග සමීකරණයට අදාළ අණුකතාව 2 වන මූලික ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ n වේ. k යනු වේග නියතයයි. මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ සාන්ද්‍රණය සහ වේගය පහත ලඝු ප්‍රස්තාරයේ 1 රේඛාව පරිදි විචලනය වේ. ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ ,
- (1) ප්‍රස්තාරයේ අන්ත: බණ්ඩය වේග නියතයේ අගයට සමාන වේ.
- (2) සමාන සාන්ද්‍රණ වෙනසක් සඳහා කාලය t මනින ලද නම් 5 වන රේඛාවෙන් ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව විස්තර වන අතර වෙනස් උෂ්ණත්වයක දී සිදුවේ.
- (3) සමාන සාන්ද්‍රණ වෙනසක් සඳහා කාලය t මනින ලද නම් 1, 2 සහ 3 රේඛා වලින් විස්තර වන්නේ විවිධ උෂ්ණත්වවල දී ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ සිදුවීමයි.
- (4) මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ සමස්ත පෙළ 1 ක් විය යුතුය.
- (5) මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ එක් ප්‍රතික්‍රියකයක් සම්බන්ධයෙන් පෙළ ශුන්‍ය විය හැකිය.

17. න්‍යෂ්ටිකාමී ආකලන ප්‍රතික්‍රියාවක් වන්නේ,
- (1) බෙන්සීන් ඩයසෝනියම් ක්ලෝරයිඩ්, ජලීය NaOH හමුවේ ෆීනෝල් සමග ප්‍රතික්‍රියාව
- (2) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$ ජලීය KCN සමග ප්‍රතික්‍රියාව
- (3) ධූර්ව මාධ්‍යයේ දී ප්‍රොපීන් වලට HBr ආකලනය
- (4) NaBH_4 / මෙතනෝල් හමුවේ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$ හි ඔක්සිහරණය
- (5) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ සාන්ද්‍ර H_2SO_4 සමග රත්කිරීම

18. 25°C දී 0.01 mol dm^{-3} NaHS ද්‍රාවණයක pH අගය වන්නේ , (25°C දී $\text{pOH} = \text{pKw} - \text{pH}$ වේ.)

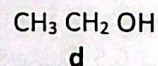
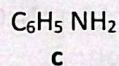
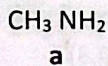

- (1) $\text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_a + \frac{1}{2} \text{pKw} - 1$ (2) $\text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_a + \frac{1}{2} \text{pKw} + 1$ (3) $\text{pH} = \frac{1}{2} \text{pKw} - \frac{1}{2} \text{pK}_a + 1$
- (4) $\text{pH} = \frac{1}{2} \text{pKw} - \frac{1}{2} \text{pK}_a + 0.005$ (5) $\text{pH} = \frac{1}{2} \text{pKw} + \frac{1}{2} \text{pK}_a - 0.005$

හතරවැනි පිටුව බලන්න

19. පහත දැක්වෙන සංයෝග සලකන්න.

a, b, c සහ d සංයෝග වල භාස්මික ප්‍රබලතාව වැඩිවීමේ අනුපිළිවෙල නිවැරදිව දැක්වෙන පිළිතුර වනුයේ,
(1) $d < c < b < a$ (2) $b < d < c < a$ (3) $d < a < c < b$ (4) $d < c < a < b$ (5) $a < b < d < c$

20. පහත වගුවේ සඳහන් සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභවයන්ට අදාළව සත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

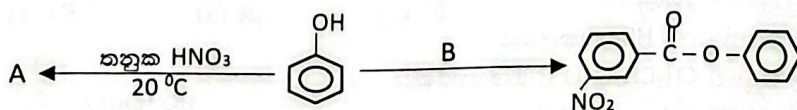
අර්ධ ප්‍රතික්‍රියාව	ඔක්සිහරණ විභවය E° / V
$\text{A}^+(\text{aq}) + e \longrightarrow \text{A(l)}$	0.80
$\text{B}^{2+}(\text{aq}) + 2e \longrightarrow \text{B(s)}$	0.38
$\text{C}_2(\text{g}) + 2e \longrightarrow 2\text{C}^-(\text{aq})$	0.17
$\text{D}^{3+}(\text{aq}) + 3e \longrightarrow \text{D(s)}$	-1.36

- (1) ප්‍රබලම ඔක්සිහරකය D^{3+} වන අතර A මගින් D^{3+} ඔක්සිකරණය වීම ස්වයංසිද්ධ වේ.
- (2) සම්මත තත්ත්ව යටතේ දී 0.21V විභවයක් නිදහස් කරමින්
 $\text{C}_2(\text{g}) + \text{B(s)} \longrightarrow 2\text{C}^-(\text{aq}) + \text{B}^{2+}(\text{aq})$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවේ.
- (3) $\text{A}^+(\text{aq}) \longrightarrow \text{A(l)}$ බවට පත්කිරීම D(s) ඔක්සිකරණයෙන් පමණක් සිදුවේ.
- (4) $2\text{D}^{3+}(\text{aq}) + 6\text{C}^-(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{D(s)} + 3\text{C}_2(\text{g})$ ප්‍රතික්‍රියාව සම්මත තත්ත්ව යටතේ සිදුකිරීමට 1.53V ට වඩා ඉහළ විභවයක් අවශ්‍ය වේ.
- (5) $\text{C}^-(\text{aq})$ හමුවේ $\text{B}^{2+}(\text{aq})$ ඔක්සිහරකය වන අතර $\text{A}^+(\text{aq})$ හමුවේ $\text{B}^{2+}(\text{aq})$ ඔක්සිකරකය වේ.

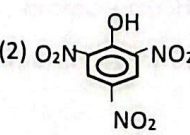
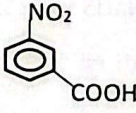
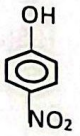
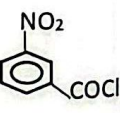
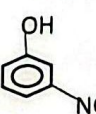
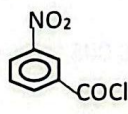
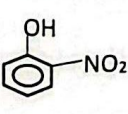
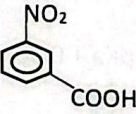
21. Na_2SO_3 සහ Na_2CO_3 අඩංගු ද්‍රාවණයකින් 50 cm^3 ගෙන BaCl_2 ද්‍රාවණය වැඩිපුර යෙදූ විට ලැබුණු අවක්ෂේපයේ වියළි ස්කන්ධය 14.39 g වේ. එම ද්‍රාවණයේ තවත් 50 cm^3 කට H_2O_2 40 cm^3 සහ තනුක HNO_3 10 cm^3 ක් එකතු කර වැඩිපුර BaCl_2 යෙදූ විට ලැබුණු අවක්ෂේපයේ වියළි ස්කන්ධය 6.99 g වේ. ද්‍රාවණයේ Na_2CO_3 සාන්ද්‍රණය (mol dm^{-3}) වලින්,
 $(\text{BaCO}_3 = 197 \text{ g mol}^{-1}, \text{BaSO}_3 = 217 \text{ g mol}^{-1}, \text{BaSO}_4 = 233 \text{ g mol}^{-1})$
 (1) 0.12 (2) 0.20 (3) 0.40 (4) 0.60 (5) 0.80

22. s ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය සාදන ලවණ සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වගන්තිය වනුයේ,
 (1) ක්ෂාර ලෝහ හයිඩ්‍රයිඩ් සියල්ල සහ අයනික හයිඩ්‍රයිඩ් වේ.
 (2) තාප වියෝජනය කිරීම මගින් $\text{NaNO}_3(\text{s})$ සහ $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2(\text{s})$ එකිනෙකින් වෙන්කර හඳුනාගත නොහැකිය.
 (3) BaCl_2 ද්‍රාවණයකට K_2CrO_4 ද්‍රාවණයක් එකතු කළ විට කහ පැහැති BaCrO_4 ද්‍රාවණය සෑදේ.
 (4) NaHCO_3 තාප වියෝජනයෙන් Na_2O සෑදේ.
 (5) ආම්ලික මාධ්‍යයේ දී Mg^{2+} ජලීය ද්‍රාවණයකට H_2S වායුව බුබුළුනය කළ විට සුදු පැහැති MgS අවක්ෂේප වේ.

23. ෆීනෝල් හි පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා සලකන්න.

A එලයේ ව්‍යුහය සහ B ප්‍රතිකාරකය පිළිවෙලින් ,

- (1) සහ
- (2) සහ
- (3) සහ
- (4) සහ
- (5) සහ

[පස්වැනි පිටුව බලන්න

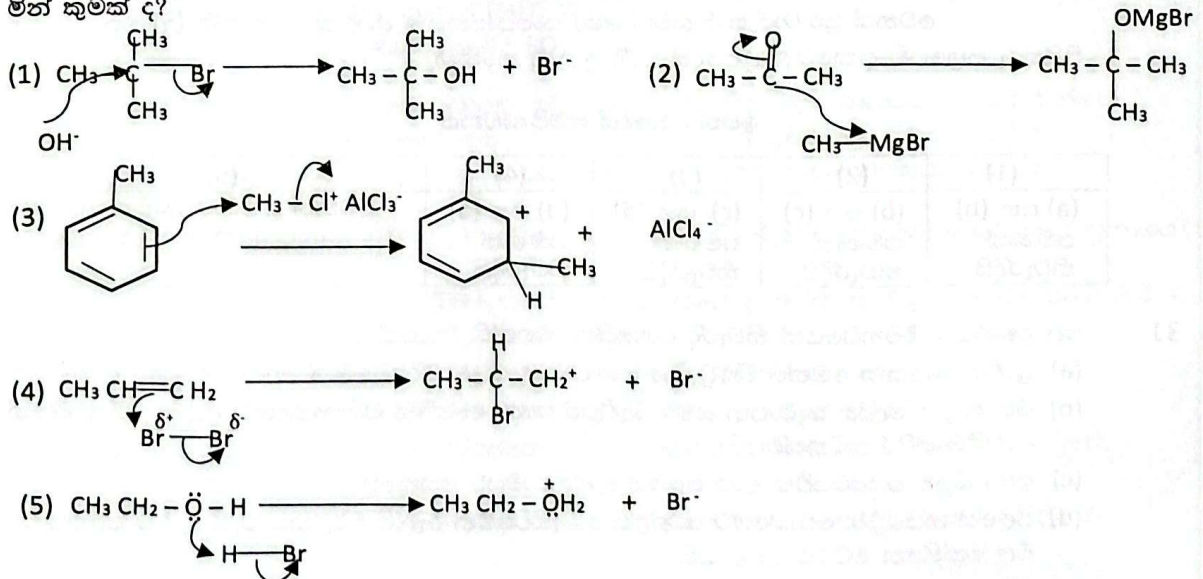

24. උෂ්ණත්ව දෙකක් සඳහා සමතුලිතතාවයේ පවතින $2\text{NO}(\text{g}) \rightleftharpoons \text{N}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g})$ යන මූලික ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළව ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ වේග නියතය k_f සහ පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ වේග නියතය k_r හි අගයන් පහත වගුවේ දැක්වේ.

උෂ්ණත්වය / K	$k_f / \text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$	$k_r / \text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$
1400	0.33	1.1×10^{-6}
1500	1.30	1.4×10^{-5}

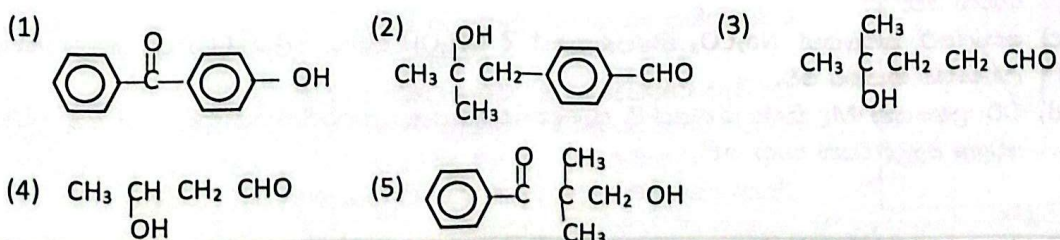
ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් අසත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) උෂ්ණත්වය වැඩි කිරීමේ දී ඉදිරි සහ පසු ප්‍රතික්‍රියා දෙකෙහිම වේග වැඩිවේ.
 - (2) සමතුලිතතා නියතයේ අගය උෂ්ණත්වය වැඩිවීමේ දී වැඩිවේ.
 - (3) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව සහ පසු ප්‍රතික්‍රියාව යන දෙකම දෙවන පෙළ ප්‍රතික්‍රියා වේ.
 - (4) උෂ්ණත්වය වැඩිවීමේ දී $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය වැඩිවේ.
 - (5) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා වේග නියමය $R = k_f [\text{NO}(\text{g})]^2$ විය යුතු ය.
25. හැලජන වල රසායනය සම්බන්ධයෙන් වැරදි වගන්තිය වනුයේ ,
- (1) NCl_3 ජලයේ දිය කිරීමෙන් විරූපන ගුණ සහිත ද්‍රාවණයක් ලැබේ.
 - (2) SbCl_3 ජලයට එකතු කිරීමෙන් සුදු අවක්ෂේපයක් සෑදේ.
 - (3) NaOCl ද්‍රාවණයක් රත්කිරීමේ දී NaClO_3 සෑදේ.
 - (4) පහළ උෂ්ණත්ව වලදී සෝඩියම් හයිඩ්‍රො අයඩයිඩ් ද්‍රාවණයක් භාස්මික මාධ්‍යයේ දී ස්ථායී වේ.
 - (5) Cl_2 ප්‍රභල ඔක්සිකාරකයකි.
26. A සහ B යනු එකම උෂ්ණත්වයේ දී දෘඪ බදුන් දෙකක පවතින පරිපූර්ණ වායු දෙකකි. B වායුවේ ඝනත්වය A වායුවේ ඝනත්වය මෙන් දෙගුණයක් වන අතර A වායුවේ වර්ග මධ්‍යන්‍ය වේගය B වායුවේ වර්ග මධ්‍යන්‍ය වේගය මෙන් තුන් ගුණයකි. A වායුවේ පීඩනය 300 kPa නම් B වායුවේ පීඩනය kPa වලින් කොපමණ ද?
- (1) 100 (2) 200 (3) 300 (4) 400 (5) 500
27. කාබනික ප්‍රතික්‍රියා වලදී වැඩි වශයෙන් සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා වලට අදාළ නිවැරදි යන්ත්‍රණ පියවරක් වන්නේ මින් කුමක් ද?

28. පහත දක්වා ඇති සියලුම නිරීක්ෂණ පෙන්වුම් කරන සංයෝගය කුමක් ද?

- NaOH ද්‍රාවණයක් සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි
- ටොලන්ස් ප්‍රතිකාරකය සමග රත්කළ විට රිදී කැඩපතක් ලබා දේ.
- නිර්ජලීය ZnCl_2 / සාන්ද්‍ර HCl සමග ක්ෂණික ආච්ලතාවක් ලබා දේ.

[හයවැනි පිටුව බලන්න

29. වායුගෝලය දූෂණය සම්බන්ධයෙන් වැරදි වගන්තිය වනුයේ ,
- (1) NO සහ වාෂ්පශීලී හයිඩ්‍රොකාබන ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාවට හේතුවන ප්‍රධාන දූෂක දෙක වේ.
 - (2) බ්‍රෝමීන් අඩංගු වාෂ්පශීලී කාබනික සංයෝග ද වක්‍ර ආකාරයෙන් ඕසෝන් වියන භායනයට දායක වේ.
 - (3) HFC වායුව ඕසෝන් වියන භායනයට කිසිදු හානියක් නොකළත් ප්‍රබල හරිතාගාර වායුවක් වේ.
 - (4) N_2O සහ NO_2 වායු, ගෝලීය උණුසුමට දායක වන්නේ අධෝරක්ත කිරණ අවශෝෂණය කරන බැවිනි.
 - (5) ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාවේ දී නිපදවෙන වාෂ්පශීලී ඇල්ඩිහයිඩ් මගින් ශ්වසන ආබාධ ඇති කරයි.

30. x සහ y පරිපූර්ණ ද්වයංගී ද්‍රාවණයක වාෂ්ප කලාපයේ x සහ y හි මවුල සංඛ්‍යා පිළිවෙලින් 0.1 mol සහ 0.4 mol වන විට වාෂ්ප කලාපයේ මුළු පීඩනය P විය. x සහ y හි ද්‍රව කලාපයේ මවුල සමාන වූ විට පීඩනය $\frac{5P}{3}$ වේ නම් x සහ y හි සංකීර්ණ වාෂ්ප පීඩන අතර සම්බන්ධය වනුයේ
- (1) $P_A^0 = 5P_B^0$ (2) $P_B^0 = 5P_A^0$ (3) $P_A^0 = 3P_B^0$ (4) $P_B^0 = 3P_A^0$ (5) $P_A^0 = P_B^0$

- අංක 31 සිට 40 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ප්‍රතිචාර හතර අතුරෙන්, එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය/ ප්‍රතිචාර කවරේ දැයි තෝරා ගන්න.

- (a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මත ද
- (b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මත ද
- (c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මත ද
- (d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මත ද

වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් (5) මත ද පිළිතුරු පත්‍රයෙහි දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.

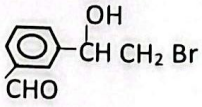
ඉහත උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය

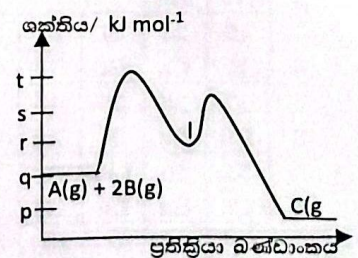
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි

31. ජල දූෂණය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වගන්තිය/ වගන්ති වනුයේ ,
- (a) ධූමික සංයෝග මෙන්ම නිර්ධූමික සංයෝග ද ජලයේ දියවීමෙන් ජලය දූෂණයට ලක්වේ.
 - (b) බහු සංයුජ ලෝහ කැටායන සමග වැඩිපුර සාන්ද්‍රණයකින් බයිකාබනේට් අයන සහ කාබනේට් අයන පැවතීම ස්ථිර කඩිනත්වයයි.
 - (c) ඉතා සියුම් බහුඅවයවික අංශු ජලයේ ආවිලතාවයට හේතුවේ.
 - (d) ජලයේ නයිට්‍රේට්, පොස්ෆේට් සාන්ද්‍රණය වැඩිවීමෙන් ඇල්ගී වර්ධනය වැඩි වූ විට ජලයේ පහළ ස්ථර වල ඔක්සිජන් මට්ටම පහළ යයි.

32. මුහුදු ජලය ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් අසාධ්‍ය ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ වන්නේ ,
- (a) කෝස්ටික් සෝඩා නිෂ්පාදනයේ පටල කෝෂ ක්‍රමයේ දී පටලය හරහා අයන සංක්‍රමණයට ද්‍රවස්ථිතික පීඩනය යොදා ගැනේ.
 - (b) ඩබ් කෝෂය භාවිතයෙන් මැග්නීසියම් නිෂ්පාදනයේ දී වානේ ඇනෝඩයක් සහ ග්‍රැෆයිට් කැතෝඩයක් භාවිත වේ.
 - (c) සොල්වේ ක්‍රමයෙන් Na_2CO_3 නිෂ්පාදනයේ දී NH_4OH සමග ජලීය CO_2 ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා පහළ උෂ්ණත්ව හිතකර වේ.
 - (d) ඩබ් ක්‍රමයෙන් Mg නිෂ්පාදනයේ දී සැදෙන අතුරුඵලය පුනර්ජනනය කිරීමෙන් එම කර්මාන්තයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍යයක් සාදා ගනී.

33. p ගොනුව සහ d ගොනුව ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වගන්තිය/ වගන්ති වනුයේ,
 (a) ඔස්ට්ට් ක්‍රමයෙන් නයිට්‍රික් අම්ලය නිෂ්පාදනයේ දී සිදුවන $2\text{NO(g)} + \text{O}_2\text{(g)} \longrightarrow 2\text{NO}_2\text{(g)}$ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා 850°C උෂ්ණත්වය හිතකර වේ.
 (b) ස්පර්ශ ක්‍රමයෙන් සල්ෆියුරික් අම්ලය නිෂ්පාදනයේ දී SO_3 වායුව ජලයේ දිය කරනුයේ ප්‍රතිප්‍රවාහ මූලධර්මය අනුවයි.
 (c) රුධිර මගින් TiO_2 නිපදවීමේ දී කෝක් මගින් Cl_2 වායුව ඔක්සිහරණය කිරීම පළමු පියවරේ දී සිදුවේ.
 (d) CO වායුව පහළ උෂ්ණත්ව වලදී අස්ථායී බැවින් ධාරා උෂ්මකයේ ඉහළ ලෝපස් , ලෝහ බවට ඔක්සිහරණය කරයි.
34. රතු දුඹුරු පැහැති අවක්ෂේපයක් නිරීක්ෂණය වන ප්‍රතික්‍රියාව/ ප්‍රතික්‍රියා වනුයේ ,
 (a) ethanal ලේලිං ප්‍රතිකාරකය සමග රත්කිරීම (b) propanone ක්‍රේඩ් ප්‍රතිකාරකය සමග ප්‍රතික්‍රියාව
 (c) $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$ බ්‍රෝමීන් දියර සමග ප්‍රතික්‍රියාව (d) Propyne ඇමෝනියා Cu_2Cl_2 සමග ප්‍රතික්‍රියාව
35. දෘඪ සංවෘත භාජනයක
 $\text{A(g)} + \text{B(g)} \rightleftharpoons \text{C(g)} + \text{D(g)} ; \Delta H > 0$ යන ප්‍රතික්‍රියාව 25°C උෂ්ණත්වයේ දී සිදුවේ. උෂ්ණත්වය 80°C දක්වා ඉහළ දැමීමේ දී සිදුවන වෙනස්කම් සම්බන්ධව සත්‍ය ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ වන්නේ,
 (a) 25°C දීට වඩා 80°C දී සමතුලිතතා නියතයේ අගය වියාල වේ.
 (b) උෂ්ණත්ව දෙකේදී ම පද්ධතියේ මුළු මවුල සංඛ්‍යාව සමාන වුව ද 80°C දී පීඩනය වැඩිවේ.
 (c) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සහ පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ වේග නියත එකම සංගුණකයකින් වැඩිවේ.
 (d) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ශක්තිය සහ පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ශක්තිය එකම අගයකින් අඩුවේ.
36. 16 වන කාණ්ඩයේ මූලද්‍රව්‍ය සාදන සංයෝග සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ වන්නේ ,
 (a) ජලයට වඩා H_2O_2 හි ප්‍රබල හයිඩ්‍රජන් බන්ධන පවතී.
 (b) Na_2S සහ $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණ දෙකක් $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ ද්‍රාවණයක් භාවිතයෙන් වෙන්කරගත හැක.
 (c) H_2S වැඩිපුර Na සමග ප්‍රතික්‍රියාවෙන් NaHS සාදයි.
 (d) සහ NaCl වලට සාන්ද්‍ර H_2SO_4 යේදීමේදී SO_2 වායුව සෑදේ.
37. ස්වයංසිද්ධ ප්‍රතික්‍රියාවක වේගය ඉතා අඩුවේ. මේ සඳහා හේතු විය හැකි සාධකය/ සාධක වන්නේ ,
 (a) ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ශක්තිය ඉහළ වීම (b) ප්‍රතික්‍රියාව බහුපියවර වීම
 (c) ප්‍රතික්‍රියාවේ සමතුලිතතා නියතය 10^{-3} ට වඩා කුඩා වීම (d) ප්‍රතික්‍රියාව තාපදායක වීම
38. NH_4Cl ජලීය ද්‍රාවණයක් සහ NaCl ජලීය ද්‍රාවණයක් විද්‍යුත් විච්ඡේදනය සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ වන්නේ,
 (a) ජලීය NaCl ද්‍රාවණයක් විද්‍යුත් විච්ඡේදනයේ දී ඇනෝඩයේ දී ඔක්සිජන් වායුව පිටවීම අවම කිරීමට NaCl ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය ඉහළ අගයක පවත්වා ගනී.
 (b) සාන්ද්‍ර NaCl ද්‍රාවණයක් විද්‍යුත් විච්ඡේදනයේ දී ද්‍රාවණයේ pOH අගය ඉහළ යයි.
 (c) සාන්ද්‍ර NH_4Cl ද්‍රාවණයක් විද්‍යුත් විච්ඡේදනයේ දී ද්‍රාවණයේ pH අගය අඩුවේ.
 (d) සාන්ද්‍ර NH_4Cl ද්‍රාවණයක් විද්‍යුත් විච්ඡේදනයේ දී ද්‍රාවණයේ සන්නායකතාව ක්‍රමයෙන් අඩුවේ.
39. සංයෝගය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වගන්තිය/ වගන්ති වනුයේ,
 (a) සියලු කාබන් පරමාණු sp^2 මුහුම්කරණය වී ඇත.
 (b) සියලුම $\text{C}-\text{C}$ බන්ධන දිග සමානවේ.
 (c) සාන්ද්‍ර සල්ෆියුරික් අම්ලය සමග විජලනයෙන් ලැබෙන එලය පාරත්‍රිමාන සමාවයවිකතාව දක්වයි.
 (d) ඇමෝනියා AgNO_3 සමග සුදු අවක්ෂේපයක් ලැබේ.
40. රූපයේ දැක්වෙන ශක්ති පැතිකඩින් නිරූපණය කෙරෙන ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළ අසත්‍ය වගන්තිය/ වගන්ති වනුයේ ,
 (a) පහළ උෂ්ණත්වවල දී ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයංසිද්ධතාව වැඩිවේ.
 (b) පහළ උෂ්ණත්වවල දී ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයංසිද්ධතාව වැඩිවේ.
 (c) ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි විපර්යාසය $t-q$ මගින් ලබාදේ.
 (d) ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයංසිද්ධතාවය $t-q$ හි විශාලත්වය මත රඳා පවතී.

[අවමාන පිටුව බලන්න

ප්‍රතිචාරය	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන අතර, පළමු වැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා දෙයි.
(2)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන නමුත් පළමු වැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
(3)	සත්‍ය වේ.	අසත්‍ය වේ.
(4)	අසත්‍ය වේ.	සත්‍ය වේ.
(5)	අසත්‍ය වේ	අසත්‍ය වේ

* * *

ආචරිකා වගුව

8

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

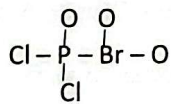
- ප්‍රශ්න හතරකට මෙම පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
(එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 100 කි.)

1. (a) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද නැතහොත් අසත්‍ය ද යන බව තීන් ඉරි මත සඳහන් කරන්න. හේතු අවශ්‍ය නැත.

- පරමාණුවක න්‍යෂ්ටිය වටා චලනය වන ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ඩී බ්‍රෝග්ලි තරංග ආයාමය එහි ස්කන්ධය සහ ප්‍රවේගය මත රැඳී පවතී. -----
- පරමාණුක හයිඩ්‍රජන්වල විමෝචන වර්ණාවලියේ නිරීක්ෂණය වන පාෂන් ශ්‍රේණිය විද්‍යුත් චුම්බක වර්ණාවලියේ පාරජම්බුල ප්‍රදේශයේ පවතී. -----
- රදර්ෆර්ඩ්ගේ රන්පත් පරීක්ෂාවෙන් ලද නිරීක්ෂණවලට අනුව α අංශු වලින් ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් රන් පත්‍රය හරහා උත්ක්‍රමණයකින් තොරව ගමන් කරයි. -----
- ෆෝටෝනයක ශක්තිය 6×10^{-34} J වන ක්ෂුද්‍ර තරංග විකිරණවල තරංග ආයාමය cm වලින් 3.313×10^{-19} වේ. -----
- තෙල් බිංදු පරීක්ෂණය පදනම් කර ගනිමින් ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපණය 1.602×10^{-19} C ලෙස අනාවරණය කරගනු ලැබුවේ රොබට් මිලිකන් විසිනි. -----
- කාබන් වල සංයුජතා ඉලෙක්ට්‍රෝනයට දැනෙන සඵල න්‍යෂ්ටීක ආරෝපණය (Z_{core}) බෝරෝන් වල සංයුජතා ඉලෙක්ට්‍රෝනයට දැනෙන සඵල න්‍යෂ්ටීක ආරෝපණයට වඩා වැඩිය. -----

(ලකුණු 24 යි)

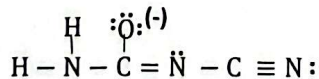
(b) (i) $\text{POCl}_2\text{BrO}_2$ අණුව සඳහා වඩාත්ම පිළිගත හැකි ලුවීස් තීන්-ඉරි ව්‍යුහය අඳින්න. එහි සැකිල්ල පහත දක්වා ඇත.

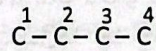
(ii) ඉහත (i) හි අඳින ලද ලුවීස් ව්‍යුහයේ P සහ Br පරමාණුවල ඔක්සිකරණ අංක දෙන්න.

I. P - ----- II. Br - -----

(iii) $\text{C}_2\text{N}_3\text{H}_2\text{O}^-$ අයනය සඳහා පිළිගත හැකි (ස්ථායී) ලුවීස් තීන් ඉරි ව්‍යුහයක් පහත දී ඇත. මෙම අණුව සඳහා තවත් ලුවීස් තීන් - ඉරි ව්‍යුහ (සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යුහ) තුනක් ඇද ඒවායේ ස්ථායීතාවයන් දී ඇති ව්‍යුහයට සාපේක්ෂව දැක්වීමට එම ව්‍යුහ යටින් ස්ථායී හෝ අඩු ස්ථායී හෝ අස්ථායී වශයෙන් ලියන්න.

(iv) අණුක සූත්‍රය C_4H_4O වන සංයෝගයේ කාබන් සැකිල්ල පහත පරිදි වේ.

මෙහි C^1 , C^2 , C^3 සහ C^4 යන කාබන් පරමාණුවල මුහුම්කරණ පිළිවෙලින් sp , sp , sp^2 සහ sp^3 වේ.

I. මෙම අණුව සඳහා වඩාත්ම ස්ථායී ලුපිස් ව්‍යුහය අඳින්න.

II. මෙහි C^1 , C^3 සහ C^4 පරමාණු වටා ආසන්න බන්ධන කෝණ සඳහන් කරන්න.

C^1 - _____ C^3 - _____ C^4 - _____

III. C^1 , C^3 සහ C^4 පරමාණු වටා I. VSEPR යුගල් සංඛ්‍යාව II. හැඩය සහ III. ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල ජ්‍යාමිතිය පහත වගුවේ දක්වන්න.

		C^1	C^3	C^4
I.	පරමාණුව වටා VSEPR යුගල් සංඛ්‍යාව			
II.	පරමාණුව වටා හැඩය			
III.	පරමාණුව වටා ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල ජ්‍යාමිතිය			

IV. C^1 , C^3 සහ C^4 පරමාණු අතුරෙන් විද්‍යුත් සෘණතාව අඩුම C පරමාණුව කුමක් ද? _____ හේතු දක්වන්න. _____

V. $C^2 - C^3$ බන්ධන දිග $C^3 - C^4$ බන්ධන දිගට වඩා වැඩිවේ. මෙම ප්‍රකාශය සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන බව සඳහන් කර එයට හේතු දක්වන්න. _____

(ලකුණු 56 යි)

(c) වරහන් තුළ දී ඇති ගුණය වැඩිවන පිළිවෙලට පහත සඳහන් දෑ සකසන්න. හේතු අවශ්‍ය නොවේ.

(i) Ne, Ar, Xe (කාපාංකය)

_____ < _____ < _____

(ii) Be, N, F (ඉලෙක්ට්‍රෝන ලබාගැනීමේ හැකියාව)

_____ < _____ < _____

(iii) F_2 , Cl_2 , Br_2 (බන්ධන විඝටන ශක්තිය)

_____ < _____ < _____

(iv) CH_4 , CF_4 , CCl_4 (කාබන් වල විද්‍යුත් සෘණතාවය)

_____ < _____ < _____

(v) O^{2-} , Cl^- , S^{2-} (ද්‍රාවණශීලීතාව)

_____ < _____ < _____

(ලකුණු 20 යි)

[හතරවැනි පිටුව බලන්න

100

2. (a) A සහ B යනු p ගොණුවට අයත් පරමාණුක ක්‍රමාංකය 20 ට අඩු මූලද්‍රව්‍ය දෙකකි. මේවා එකම ආවර්තයේ පිහිටා ඇත. A හි හයිඩ්‍රොක්සයිඩය වැඩිපුර NaOH හමුවේ ද්‍රාව්‍ය වන අතර B බහුරූපී ආකාර වලින් පවතී. B මූලද්‍රව්‍යය සාදන ආම්ලික ඔක්සයිඩ් දෙකට කෝණික සහ තලීය ත්‍රිකෝණාකාර හැඩයන් ඇත.

(i) A සහ B මූලද්‍රව්‍ය හඳුනාගන්න.

A : _____ B : _____

(ii) A සහ B හි ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාස ලියන්න

A : _____ B : _____

(iii) A හි වඩාත්ම ස්ථායී ඔක්සිකරණ අවස්ථාව ඇති අයනය ජලීය මාධ්‍යයේ දී සාදන සංකීර්ණ අයනයෙහි සූත්‍රය ලියන්න. _____

(iv) A හි හයිඩ්‍රොක්සයිඩය වැඩිපුර NaOH තුළ ද්‍රාව්‍ය වීමට අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න. _____

(v) A මූලද්‍රව්‍යය සිදුකරන පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත අයනික/ රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

I. තනුක HCl සමග

II. භාස්මික මාධ්‍යයේ දී NO_3^- ජලීය ද්‍රාවණයක් සමග

(vi) B හි වඩාත්ම ස්ථායී ස්ථවිකරූපී බහුරූපී ආකාරය සඳහන් කර එහි ස්ථවිකයක ව්‍යුහය අඳින්න

(vii) B හි ස්ථායී ධන ඔක්සිකරණ අවස්ථා දෙන්න. _____

(viii) B සාදන BO_3^{2-} ආකාරයේ ඔක්සෝ ඇනායනය හඳුනාගැනීම සඳහා පරීක්ෂාවක් දෙන්න.

(ix) B හි උපරිම ඔක්සිකරණ අංකයෙන් සෑදෙන ඔක්සෝ අම්ලයේ සූත්‍රය ලියන්න.

(x) ඉහත (ix) හි සඳහන් ඔක්සෝ අම්ලය B සමග සිදුකරන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න. අදාළ තත්ත්ව සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 60 යි)

[පස්වැනි පිටුව බලන්න

(b) (i)

දී ඇති කොරතුරු වලට අනුව P, Q, R සහ S සංයෝග හඳුනාගන්න.

- I. P සංයෝගය සාමාන්‍ය විද්‍යාගාර තත්ත්ව යටතේ දී නාප විශෝජනය කළ නොහැක. එහෙත් තනුක HCl හමුවේ දී අවර්ණ ගඳක් නොමැති වායුවක් පිට කරමින් ද්‍රාව්‍ය වේ. P පහත්සිළු පරීක්ෂාවේ දී කහ වර්ණය ලබා දේ.
- II. Q හි ජලීය ද්‍රාවණය අවර්ණ වේ. හස්මයක් සමග ප්‍රතික්‍රියාවේ දී රතු ලිවමස් නිල් පැහැ ගත්වන වායුවක් පිටකරයි. ජලීය ද්‍රාවණයට FeCl_3 ද්‍රාවණයක් එක් කළ විට තද රතු පැහැති ද්‍රාවණයක් සෑදේ.
- III. R හි ජලීය ද්‍රාවණය අවර්ණ වේ. $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ ජලීය ද්‍රාවණයක් සමග ප්‍රතික්‍රියාවේ දී දුඹුරු පැහැති ද්‍රාවණයක් සහ සුදු අවක්ෂේපයක් සෑදයි. R පහත්සිළු පරීක්ෂාවට ලක්කළ විට ලිලැක් වර්ණය ලබා දේ.
- IV. S වැඩිපුර ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට දුබල ද්‍රව භාස්මික අම්ලයක්, කලිල සහයක් සහ ප්‍රබල ඒක භාස්මික අම්ලයක් ලබා දේ. මෙම ප්‍රබල අම්ලයට AgNO_3 ද්‍රාවණයක් යෙදූ විට තනුක NH_3 හි ද්‍රාව්‍ය සුදු පැහැති අවක්ෂේපයක් ලැබේ.

(ii) ඉහත P, Q, R සහ S හි පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික/ අයනික සමීකරණ ලියන්න.

I. P තනුක HCl සමග ප්‍රතික්‍රියාව

II. Q ද්‍රාවණයේ රතු පැහැති ප්‍රභේදය සෑදීමට අදාළ ප්‍රතික්‍රියාව

III. R සහ $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ අතර ප්‍රතික්‍රියාව

IV. S ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියාව

(ලකුණු 40 යි)

100

3. (a) පරිමාව 8.314 dm^3 වන දෘඪ සංවෘත භාජනයක සිදුවන $\text{A(g)} \longrightarrow 2\text{B(g)} + \text{C(g)}$ යන මූලික ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

සංශුද්ධ A(g) පමණක් දෘඪ භාජනයක තබා T නම් නියත උෂ්ණත්වයේ දී ප්‍රතික්‍රියාව සිදු කරයි. විනාඩි 20 කට පසු පද්ධතියේ මුළු පීඩනය $2.25 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. සැලකිය යුතු කාලයකට පසුව පද්ධතියේ පීඩනය $2.7 \times 10^5 \text{ Pa}$ හි නියතව පවතී. ($RT = 10000 \text{ J mol}^{-1}$)

(i) A(g) හි ආරම්භක පීඩනය කොපමණ ද?

(ii) T උෂ්ණත්වයේ දී ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ධ පීඩ කාලය කොපමණ ද?

හයවැනි පිටුව බලන්න

(iii) 25°C දී ප්‍රතික්‍රියාවේ වේග නියතය ගණනය කරන්න. කාලය මිනිත්තු වලින් තබන්න.

(iv) T උෂ්ණත්වයේ දී ප්‍රතික්‍රියාවේ ආරම්භක වේගය $\text{mol m}^{-3} \text{s}^{-1}$ වලින් සොයන්න.

(ලකුණු 40 යි)

(b) (i) වාෂ්පශීලී නොවන A ද්‍රාව්‍යය C නම් පරිපූර්ණ ද්‍රාවණය සාදමින් B ද්‍රාවකයේ දියවේ. දී ඇති උෂ්ණත්වයේ දී සංශුද්ධ B හි සහ C ද්‍රාවණයේ වාෂ්ප පීඩන පිළිවෙලින් P^0 සහ P වේ. C ද්‍රාවණයෙහි B හි මවුල භාගය X_B වේ.

I. ඉහත දී ඇති සංකේත ඇසුරින් C ද්‍රාවණය සඳහා රවුල් නියමය සමීකරණයක් ආකාරයෙන් ලියන්න.

II. C ද්‍රාවණයේ A ද්‍රාව්‍යයේ මවුල භාගය X_A වේ. රවුල් නියමය සඳහා සමීකරණයක් P, P^0 සහ X_A ඇසුරින් ලියන්න. X_A සඳහා ගණිතමය ප්‍රකාශනයක් ව්‍යුත්පන්න කරන්න.

III. 27°C උෂ්ණත්වයේ දී ග්ලූකෝස් 360 g සහ ජලය 324 cm^3 මිශ්‍ර කිරීමෙන් සාදා ගන්නා p ද්‍රාවණය පරිපූර්ණ තත්ත්වයට ඉතාමත් ආසන්න වේ.

(27°C උෂ්ණත්වයේ දී ජලයේ සත්තාප්ත වාෂ්ප පීඩනය $= 3.5 \times 10^3 \text{ Pa}$, 27°C උෂ්ණත්වයේ දී ජලයේ ඝනත්වය $= 1 \text{ g cm}^{-3}$, ග්ලූකෝස් වල මවුලික ස්කන්ධය $= 180 \text{ g mol}^{-1}$)

27°C උෂ්ණත්වයේ දී ඉහත P ද්‍රාවණයේ සමතුලිත වාෂ්ප පීඩනය ගණනය කරන්න.

[හත්වැනි පිටුව බලන්න

IV. Q නම් ග්ලූකෝස් ද්‍රාවණයක 27°C උෂ්ණත්වයේ දී සාන්ද්‍රණය 2.0 mol dm^{-3} වන අතර සනත්වය 1.26 g cm^{-3} වේ. Q ද්‍රාවණය ද පරිපූර්ණ තත්වයට ඉතා ආසන්න වේ. P සහ Q ද්‍රාවණ වල වාෂ්ප පීඩන ආරෝහණය වන ආකාරය අපේක්ෂා කිරීම.

(ලකුණු 60 යි)

4. (a) A යනු අණුක සූත්‍රය $\text{C}_5\text{H}_{12}\text{O}$ වන butane දාමය සහිත ඇල්කොහොලයකි. A ආම්ලික පොටෑසියම් ඩයික්‍රෝමේට් සමග ප්‍රතික්‍රියා කර B එලය ලබාදේ. B බ්‍රෙඩ් ප්‍රතිකාරකය සමග නැඟිලි පැහැති අවක්ෂේපයක් ලබා දේ. A, HBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කර ලැබෙන C එලය Mg/ වියළි ඊතර් සමග රත්කළ විට D ලබාදෙයි. B සහ D ප්‍රතික්‍රියා කර ලබාදෙන E එලය ජලවිච්ඡේදනය කළ විට F එලය ලැබේ.

(i) A, B, C, D, E සහ F වල ව්‍යුහ, අදාළ කොටු තුළ අඳින්න.

--	--	--

A

B

C

--	--	--

D

E

F

(ii) F සාන්ද්‍ර සල්ෆියුරික් අම්ලය සමග රත් කළ විට ලැබෙන එලය පාරත්‍රිමාන සමාවයවිකකාව දක්වයි. එම සමාවයවික වල ව්‍යුහ අඳින්න.

--	--

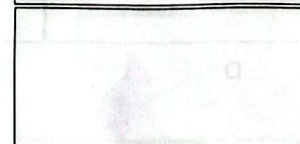
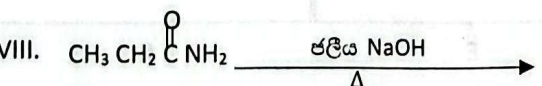
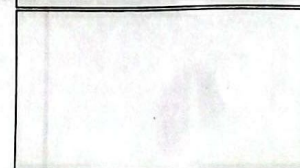
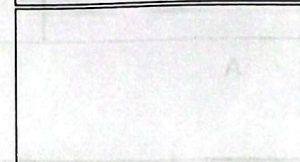
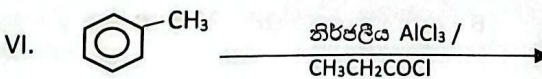
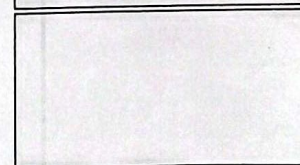
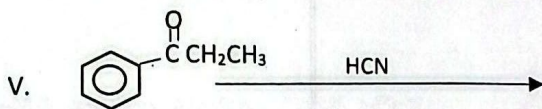
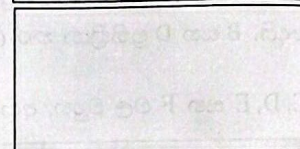
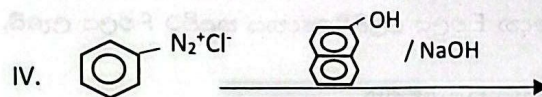
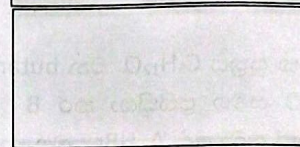
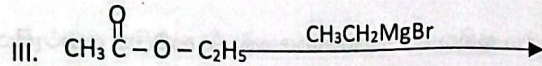
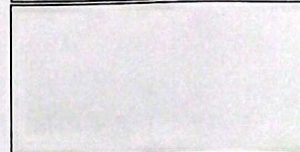
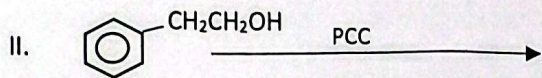
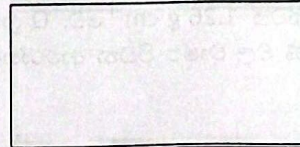
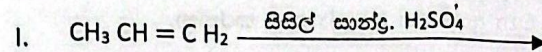
(iii) A සහ F එකිනෙක හඳුනාගැනීම සඳහා රසායනික පරීක්ෂාවක් දෙන්න.

(ලකුණු 50 යි)

[අවම වශයෙන් පිටුව බලන්න]

(b) (i) පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාවලදී සැඟෙන ප්‍රධාන ඵලයේ ව්‍යුහය දී ඇති කොටුව තුළ අඳින්න.

මෙම
කිරණ
නිමිත්ත
නොලියන්න.

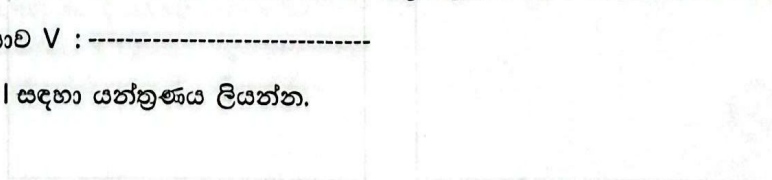

(ii) ඉහත I, IV සහ V ට අදාළ යන්ත්‍රණ වර්ගය සඳහන් කරන්න.

I. ප්‍රතික්‍රියාව I : I. ප්‍රතික්‍රියාව IV :

III. ප්‍රතික්‍රියාව V :

(iii) ප්‍රතික්‍රියාව I සඳහා යන්ත්‍රණය ලියන්න.

(ලකුණු 50 යි)

100

13 ශ්‍රේණිය අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2025 (ඔක්තෝබර්)
தரம் 13 ஆண்டிறாதிப் பரீட்சை - 2025 (ஒக்டோபர்) / Grade 13 Final Term Test - 2025 (October)

රසායන විද්‍යාව இரசாயனவியல் Chemistry	II II II	02	S	II	කාලය தேரம் Time	மூன்று மணித்தியாலம் Three hours
--	----------------	----	---	----	-----------------------	------------------------------------

B කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බැගින් ලැබේ.)

5. (a) $A_2B(s) \rightleftharpoons C(g) + D(g)$ (ප්‍රතික්‍රියාව 1) යන ප්‍රතික්‍රියාව 2 dm^3 සංඛාත බදුනක 930°C උෂ්ණත්වයේ දී සිදුවන අතර ගතික සමතුලිතතාවයේ පවතී. බදුනේ මුළු පීඩනය $8 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ.
($8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1} \times 1203 \text{ K} = 10000 \text{ J mol}^{-1}$)

- 930°C උෂ්ණත්වයේ දී ප්‍රතික්‍රියාව 1 හි K_p සහ K_c ගණනය කරන්න.
- ගණනයේ දී සිදුකරන උපකල්පන මොනවා ද?
- 930°C උෂ්ණත්වයේ දී B වායුවෙන් 0.22 mol පද්ධතියට එකතු කළ විට $A_2B(s)$ සමග ප්‍රතික්‍රියාවේ පහත සඳහන් ගතික සමතුලිතතාවය ද ඇතිවේ.
 $A_2B(s) + B(g) \rightleftharpoons E(g) + 2D(g)$ (ප්‍රතික්‍රියාව 2)
මෙම අවස්ථාවේ $C(g)$ හි ආංශික පීඩනය $2 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ.
I. 930°C උෂ්ණත්වයේ දී ප්‍රතික්‍රියාව 2 හි K_p සහ K_c ගණනය කරන්න.
II. B(g) එකතු කළ විට $C(g)$ හි පීඩනය $2 \times 10^5 \text{ Pa}$ දක්වා අඩුවන්නේ ඇයි?

(ලකුණු 70 යි)

- සුක්‍රෝස් ($C_{12}H_{22}O_{11}$) ස්කන්ධයක් $O_2(g)$ තුළ දහනයේ දී $CO_2(g)$ සහ $H_2O(l)$ බවට පත්වේ. සුක්‍රෝස් වල සම්මත දහන එන්තැල්පිය $= -5646 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.
I. $O_2(g)$ 640 g තුළ සුක්‍රෝස් දහනයේ දී පිටවන තාප ප්‍රමාණය කොපමණ ද? (0 - 16)
II. ඉහත පිටවන තාපය මගින් $H_2O(l)$ වාෂ්ප බවට පත්කිරීම සිදුකරයි. එහි කාර්යක්ෂමතාව 82 % නම් වාෂ්පීකරණය වන ජල මවුල සංඛ්‍යාව කොපමණ ද? ජලයේ වාෂ්පීකරණයේ සම්මත එන්තැල්පිය $= 41 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

- I. දී ඇති තාප රසායනික දත්ත භාවිත කර
 $MCl_2(s) \longrightarrow MCl_2(aq)$ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය ගණනය කරන්න.
 $MCl_2(s)$ හි සම්මත දැලිස විඝටන එන්තැල්පිය $= 2528 \text{ kJ mol}^{-1}$
 $M^{2+}(g)$ හි සම්මත සජලන එන්තැල්පිය $= -1890 \text{ kJ mol}^{-1}$
 $Cl^-(g)$ හි සම්මත සජලන එන්තැල්පිය $= -383.7 \text{ kJ mol}^{-1}$
II. $MCl_2(g)$ සහ $MCl_2(aq)$ හි සම්මත එන්ට්‍රොපි අගයන් පිළිවෙලින් $89.6 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$ සහ $138 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$ නම් $MCl_2(s) \longrightarrow MCl_2(aq)$ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සම්මත එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය ගණනය කරන්න.
III. $MCl_2(s) \longrightarrow MCl_2(aq)$ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා 300 K දී සම්මත ගිබ්ස් ශක්ති විපර්යාසය ගණනය කරන්න. එමගින් ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයංසිද්ධතාවය පෙරයිම් කරන්න.
IV. ඉහත III හි ගණනයේ දී සිදුකරන ලද උපකල්පනය සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 80 යි)

[දහවැනි පිටුව බලන්න

6. (a) පරිමාව $V \text{ dm}^3$ වන දෘඪ බඳුනක 300 K උෂ්ණත්වය සහ $1.5 \times 10^5 \text{ Pa}$ පීඩනය යටතේ A_2 වායුව 0.3 mol ඇත. මෙම බඳුනට B_2 වායුව $x \text{ mol}$ එකතු කර උෂ්ණත්වය 600 K දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. එවිට A_2 හා B_2 වායු පහත පරිදි භාගිකව ප්‍රතික්‍රියා කරන ලදී.

ප්‍රතික්‍රියාවෙන් පසු ඉතිරි A_2 සහ B_2 අතර මවුල අනුපාතය $2 : 1$ වේ. 600 K උෂ්ණත්වයේ දී සෑදී ඇති AB_3 වායුවේ ඝනත්වය $6.97 \times 10^{-4} \text{ g cm}^{-3}$ වන අතර AB_3 වායුවේ මවුලික ස්කන්ධය 17 g mol^{-1} වේ. ප්‍රතික්‍රියාව අවසානයේ දී 600 K දී මුළු පීඩනය $5 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ.

ඉහත දී පද්ධතියට එකතු කරන ලද $B_2(g)$ මවුල ප්‍රමාණය (x) ගණනය කරන්න.
මෙහිදී කරන ලද උපකල්පනය සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 40 යි)

- (b) 0.1 mol dm^{-3} HCl ජලීය ද්‍රාවණයක් බියුරෙට්ටුවෙහි තබා ජලාස්කුවෙහි පවතින BOH නම් දුබල භස්ම ජලීය ද්‍රාවණයක් සමග අනුමාපනය කරන ලදී. බියුරෙට්ටු පාඨාංකය 12.5 cm^3 වන අවස්ථාවේ ජලාස්කුවේ පවතින S නම් ජලීය ද්‍රාවණයේ pH අගය 9 ක් විය. එම අවස්ථාවේ ජලාස්කුවේ ඇති ද්‍රාවණයේ පරිමාව 37.5 cm^3 වන අතර BOH වල සාන්ද්‍රණය $0.033 \text{ mol dm}^{-3}$ ($1/30 \text{ mol dm}^{-3}$) වේ. අනුමාපනය 25°C නියත උෂ්ණත්වයේ දී සිදුකරන ලදී. (25°C දී $\text{pK}_w = 14$)

(i) S ද්‍රාවණයේ pH අගය ගණනය කිරීම සඳහා pK_b , $[\text{BOH}]$, pK_w සහ එහි සංයුග්මක අම්ලයේ සාන්ද්‍රණය අතර සම්බන්ධය දැක්වෙන ප්‍රකාශනයක් ව්‍යුත්පන්න කරන්න.

(ii) S ද්‍රාවණයේ BH^+ සාන්ද්‍රණය ගණනය කරන්න.

(iii) සුදුසු ගණනය කිරීමක් මගින් 25°C වලට අදාළ B හි විඝටන නියතය K_b අගය ගණනය කරන්න.

(iv) අනුමාපනයට පෙර ජලාස්කුව තුළ පවතින B ජලීය ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය සොයන්න.

(v) ඉහත (iv) ද්‍රාවණයේ pH අගය සොයන්න.

(ලකුණු 70 යි)

- (c) ලුණු ප්‍රතිශතය අඩු පළතුරු යුෂ බෝතලයක අඩංගු තොරතුරු වලින් කිහිපයක් පහත පරිදි වේ.

NaCl වල ppm අගය = 117

ද්‍රාවණයේ ඝනත්වය = 1.0 g cm^{-3}

පළතුරු යුෂ බෝතලයේ NaCl පවතින බව තහවුරු කිරීමට ශිෂ්‍යයෙක් පහත සඳහන් ක්‍රියාවලිය සිදුකරන ලදී. $K_{sp}(\text{PbCl}_2) = 1.6 \times 10^{-5} \text{ mol}^3 \text{ dm}^{-9}$ ($\text{Na} - 23, \text{Cl} - 35.5$)

- පළතුරු යුෂ බෝතලයෙන් 10.00 cm^3 ගෙන 0.2 mol dm^{-3} $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ ද්‍රාවණයකින් 10.00 cm^3 එකතු කරන ලදී.

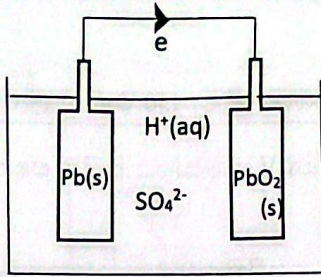
(i) ශිෂ්‍යයාට ලැබිය යුතු නිරීක්ෂණය, එනම් සුදු අවක්ෂේපයක් ලැබේ ද නැද්ද යන්න සුදුසු ගණනය කිරීමක් මගින් පැහැදිලි කරන්න.

(ii) ජලීය ද්‍රාවණයක් තුළ පවතින Cl^- අයන හඳුනාගැනීමට PbCl_2 අවක්ෂේප කිරීම සුදුසු ද නැත් ද යන්න සඳහන් කර ඒ සඳහා හේතු දක්වන්න.

(ලකුණු 40 යි)

[එකොලොස්වැනි පිටුව බලන්න

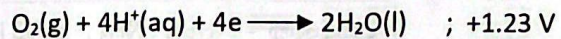
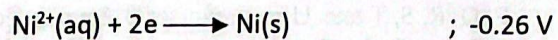
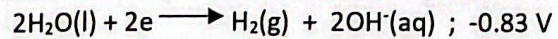
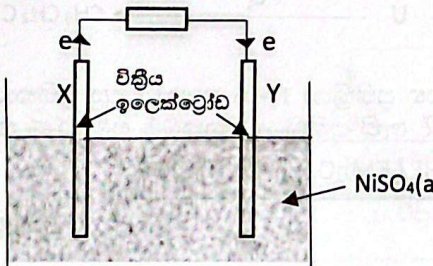
7. (a) (i)

එදිනෙදා ජීවිතයේ භාවිත වන කාර් බැටරිය ලෙස හඳුන්වන ලෙඩ් ඇකියුම්ලේටරයක කොටසක් රූප සටහනේ දැක්වේ.

ඉඟිය : කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාවේ දී සෑදෙන $PbSO_4$ ඝනායුක් ලෙස සලකන්න.

- I. මෙම විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයේ විද්‍යුත් විච්ඡේදනය හඳුනාගන්න. එය ප්‍රබල විද්‍යුත් විච්ඡේදනයක් ද දුබල විද්‍යුත් විච්ඡේදනයක් ද යන්න හේතු සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
 - II. ඇනෝඩය සහ කැතෝඩය හඳුනාගන්න.
 - III. ඇනෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව, කැතෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව සහ සමස්ත කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
 - IV. සාමාන්‍ය බැටරියකට වඩා කාර් බැටරියෙහි පවතින විශේෂත්වය කුමක් ද?
- (ii) අධි වෝල්ටීයතාවක් සපයමින් වික්‍රීය ඉලෙක්ට්‍රෝඩ භාවිතයෙන් $NiSO_4(aq)$ ද්‍රාවණයක් විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කරයි.

- I. වික්‍රීය ඉලෙක්ට්‍රෝඩ ලෙසින් හඳුන්වන්නේ මොනවා ද යන්න කෙටියෙන් පහදා එයට උදාහරණයක් දෙන්න.
- II. X සහ Y අතුරෙන් ඇනෝඩය සහ කැතෝඩය හඳුනාගන්න. හේතුව කෙටියෙන් පහදන්න.
- III. $Ni^{2+}(aq)$ අයන ගමන් කරන්නේ කුමන ඉලෙක්ට්‍රෝඩය දෙසට ද?
- IV. ඇනෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- V. කැතෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- VI. සමස්ත කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- VII. ඉහත කෝෂයේ පසු ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සම්මත විද්‍යුත් ගාමක බලය (E°_{cell}) ගණනය කරන්න.
- VIII. කෝෂය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කළ විද්‍යුත් සන්නායකතාව වැඩිවේ ද අඩුවේ ද යන්න හේතු සහිතව දක්වන්න.

(ලකුණු 75 යි)

(b) 3d මූලද්‍රව්‍යයක් වන M තනුක H_2SO_4 අම්ලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කර M_1 ද්‍රාවණය සාදයි. මෙම ද්‍රාවණයට තනුක $NaOH$ ක්‍රමයෙන් එකතු කිරීමේ දී කොළ පැහැති M_2 අවක්ෂේපය සෑදුණි. මෙම අවක්ෂේපය NH_3 ද්‍රාවණයක් කළ ද්‍රාව්‍ය වී M_3 සාදයි. M_1 ද්‍රාවණ කොටසකට ඩයි මෙතිල් ග්ලයොක්සිම් (DMG) ද්‍රාවණය එකතු කළ විට රතු පැහැති අවක්ෂේපයක් සෑදුණි.

- (i) M ලෝහය හඳුනාගෙන එහි ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියන්න.
- (ii) M_1, M_2 සහ M_3 හි ව්‍යුහ සූත්‍ර සහ එහි වර්ණ සඳහන් කරන්න.
- (iii) M_1 හි ජලීය ද්‍රාවණයකට සාන්ද්‍ර HCl එකතු කිරීමේ දී සෑදෙන වර්ණවත් සංකීර්ණයේ වර්ණය, සූත්‍රය සහ IUPAC නම ලියන්න.
- (iv) M_1 හි ජලීය ද්‍රාවණයකට තනුක HCl එකතු කර H_2S වායුව බුබුළනය කළ විට කිසිම නිරීක්ෂණයක් දක්නට නොලැබුණි. එහෙත් NH_4Cl සහ NH_4OH එකතු කර H_2S වායුව යැවූ විට අවක්ෂේපයක් දක්නට ලැබුණි. අවක්ෂේපයේ වර්ණය සඳහන් කරමින් ඉහත නිරීක්ෂණ වලට හේතු පැහැදිලි කරන්න.
- (v) A, B සහ C යනු M^{2+} අයනය සාදන අෂ්ඨතලීය ජ්‍යාමිතියක් සහිත සංගත සංයෝග තුනකි. එහි අණුක සූත්‍ර $MH_{10}O_5Cl_2$, $MN_8H_{18}O_6$ සහ $MN_6H_{12}O_2Cl_2$ (පිළිවෙළින් නොවේ) වේ. පහත දී ඇති විස්තර අනුව A, B සහ C හඳුනාගෙන ඒවායේ ව්‍යුහ සූත්‍ර ලියන්න.
A - අයන 3 කින් සෑදී ඇත. Al කුඩු සහ ජලීය $NaOH$ සමග රත්කළ විට භාස්මික වායුවක් පිටවේ.
B - $AgNO_3$ ද්‍රාවණයක් සමග සුදු අවක්ෂේපයක් ලබා දේ. B හි අයන 3 ක් පමණක් පවතී.
C - $AgNO_3$ ද්‍රාවණයක් සමග සුදු අවක්ෂේපයක් ලබා දේ. C හි අයන 2 ක් පමණක් පවතී.

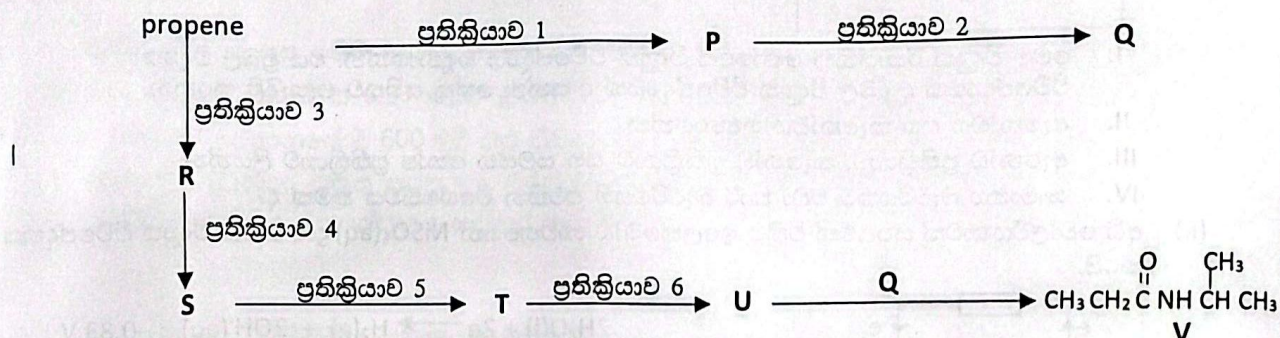
(ලකුණු 75 යි)

[දොලොස්වැනි පිටුව බලන්න

C කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බැගින් ලැබේ.)

8. (a) එකම කාබනික ආරම්භක ද්‍රව්‍යය ලෙස propene භාවිත කරමින් V සංයෝගය සෑදීම සඳහා වූ ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමයක් පහත දී ඇත.

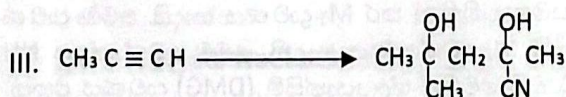
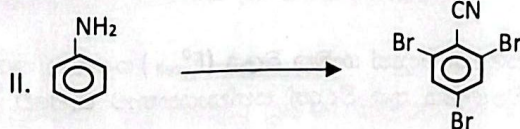
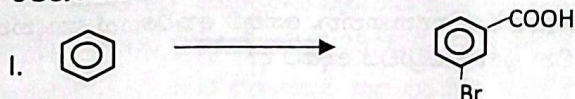

P, Q, R, S, T සහ U සංයෝගයන්හි ව්‍යුහ ඇඳීමෙන් සහ ප්‍රතික්‍රියා 1 - 6 සඳහා සුදුසු ප්‍රතිකාරක, දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පමණක් තෝරාගෙන ලිවීමෙන්, ඉහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමය සම්පූර්ණ කරන්න.

ප්‍රතිකාරක - HBr, NH₃, ජලීය KOH, H⁺/KMnO₄, PCl₃, ROOR

(ලකුණු 60 යි)

- (b) (i) පහත දැක්වෙන පරිවර්තන තුනකට (03) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවකින් සිදුකරන ආකාරය පෙන්වන්න.

(ii) ෆීනෝල් වල සහ ෆීනොක්සයිඩ් අයනයේ සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යුහ අඳින්න.

(iii) ෆීනෝල් එතනෝල් වලට වඩා ආම්ලික වීම ඉහත සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යුහ ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 70 යි)

- (c) methane පාරජම්බුල කිරණ හමුවේ ක්ලෝරීන් සමග ප්‍රතික්‍රියා කර CH₃Cl, CH₂Cl₂, CHCl₃ සහ CCl₄ එල මිශ්‍රණයක් ලබා දේ.

(i) මෙම ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමයේ ආරම්භක පියවර යන්ත්‍රණය පෙන්වමින් ලියන්න. ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව සඳහන් කරන්න.

(ii) මෙහි සඳහන් CH₂Cl₂ එලය සෑදීමට අදාළ දාම ප්‍රචාරණ පියවර සඳහා යන්ත්‍රණය දෙන්න.

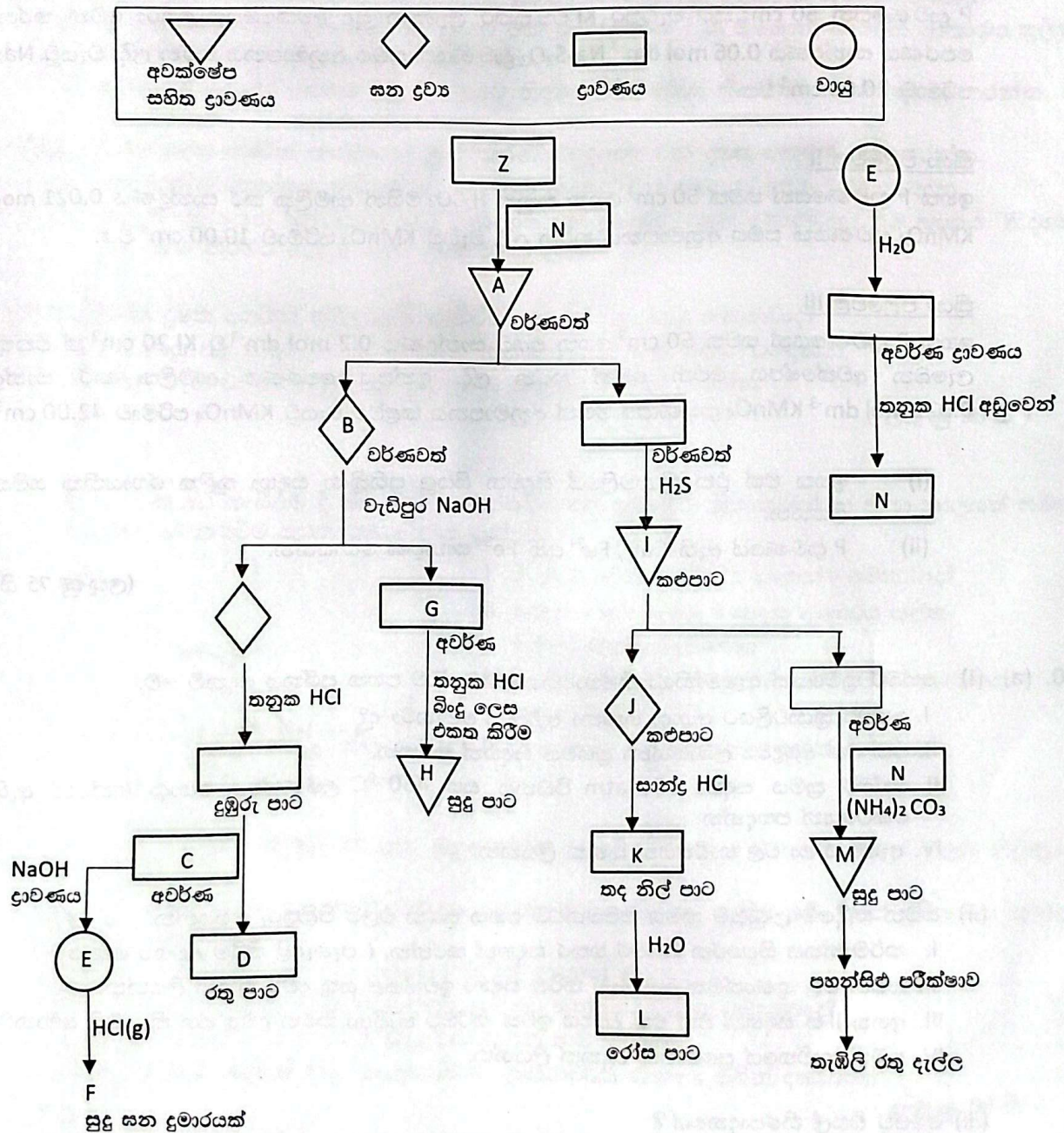
(iii) දාම අවසන් පියවර දී සෑදිය හැකි එල දෙකක් ලියන්න.

(iv) මෙම ප්‍රතික්‍රියා වර්ගය හඳුන්වන නම කුමක් ද?

(ලකුණු 30 යි)

[අනතුන්වැනි පිටුව බලන්න

9. (a) Z නමැති ජලීය ද්‍රාවණයක කැටයන 4 ක් අඩංගු වේ. පහත සඳහන් පටිපාටිය අනුව Z විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ. කොටුව තුළ දී ඇති සංකේත මගින් රසායනික සංඝටක වල ස්වරූපය විස්තර කෙරේ.

- A, H, I සහ M වල අඩංගු අවක්ෂේපණය වූ සංයෝගය/ සංයෝග හඳුනාගන්න.
- B සහ J සංයෝග හඳුනාගන්න.
- D, G, K සහ L යන ද්‍රාවණ වල වර්ණයට හේතුවන සංඝටකය හඳුනාගන්න.
- K සහ L හි වර්ණයට හේතු වූ ප්‍රභේද වල IUPAC නාම ලියන්න.
- C සහ N ද්‍රාවණ හඳුනාගෙන N හි ඇති විශේෂත්වය සඳහන් කරන්න.
- E සහ F හඳුනාගන්න.

(ලකුණු 75 යි)

- (b) Cu^{2+} , Fe^{2+} සහ Fe^{3+} යන කැටායන අඩංගු P නම් ද්‍රාවණයක එක් එක් අයන වල සාන්ද්‍රණ නිර්ණය කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ ක්‍රියා පිළිවෙළ පහත දැක්වේ.

ක්‍රියා පිළිවෙළ I

P ද්‍රාවණයෙන් 50 cm^3 කට වැඩිපුර KI එකතුකර ලැබෙන සුදු අවක්ෂේපය පෙරා වෙන් කරන ලදී. පෙරණය සාන්ද්‍රණය 0.06 mol dm^{-3} $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණයක් සමග අනුමාපනය කරන ලදී. වැයවූ $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ පරිමාව 20.00 cm^3 විය.

ක්‍රියා පිළිවෙළ II

ඉහත P ද්‍රාවණයෙන් තවත් 50 cm^3 ගෙන තනුක H_2SO_4 මගින් ආම්ලික කර සාන්ද්‍රණය $0.021 \text{ mol dm}^{-3}$ KMnO_4 ද්‍රාවණයක් සමග අනුමාපනය කරන ලදී. වැයවූ KMnO_4 පරිමාව 10.00 cm^3 විය.

ක්‍රියා පිළිවෙළ III

ඉහත P ද්‍රාවණයෙන් තවත් 50 cm^3 ගෙන එයට සාන්ද්‍රණය 0.2 mol dm^{-3} වූ KI 20 cm^3 ක් එකතු කර ලැබෙන අවක්ෂේපය පෙරා වෙන් කරන ලදී. ඉන්පසු පෙරණය ආම්ලික කර සාන්ද්‍රණය $0.021 \text{ mol dm}^{-3}$ KMnO_4 ද්‍රාවණයක් මගින් අනුමාපනය කළවිට වැයවූ KMnO_4 පරිමාව 42.00 cm^3 විය.

- (i) ඉහත එක් එක් ක්‍රියාවලියේ සිදුවන සියලු ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
- (ii) P ද්‍රාවණයේ ඇති Cu^{2+} , Fe^{2+} සහ Fe^{3+} සාන්ද්‍රණ සොයන්න.

(ලකුණු 75 යි)

10. (a) (i) හේබර් ක්‍රමයෙන් ඇමෝනියා නිෂ්පාදනය සම්බන්ධව පහත ප්‍රශ්නය පදනම් වේ.

- I. හේබර් ක්‍රියාවලියට යොදා ගන්නා අමුද්‍රව්‍ය මොනවා ද?
- II. එක් එක් අමුද්‍රව්‍ය ලබාගන්නා ප්‍රභවය සඳහන් කරන්න.
- III. හේබර් ක්‍රමය සඳහා 250 atm පීඩනය සහ 450°C උෂ්ණත්වය යොදා ගන්නේ ඇයිදැයි කෙටියෙන් පහදන්න.
- IV. ඇමෝනියා වල භාවිතයන් තුනක් ලියන්න.

- (ii) සබන් සෑදීමේ උණුසුම් ක්‍රමය සම්බන්ධව පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- I. කර්මාන්තය සිදුකරන පියවර හතර සඳහන් කරන්න. (පැහැදිළි කිරීම අවශ්‍ය නොවේ)
- II. සබන් වල ගුණාත්මක බව වැඩි කිරීම සඳහා ඉවත්කළ යුතු ද්‍රව්‍ය තුනක් ලියන්න.
- III. ඉහත II හි සඳහන් එක් එක් ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමට භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය සහ ක්‍රියාවලි මොනවා ද?
- IV. සබන් භාවිතයේ ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියන්න.

- (iii) ජෛව ඩීසල් නිෂ්පාදනයේ දී

- I. සබන් සෑදීම අවම කරන්නේ කෙසේ ද?
- II. මෙතනෝල් ඉවත් කරන්නේ කෙසේ ද?
- III. ජෛව ඩීසල් පුනර්ජනනීය බලශක්තියක් ලෙසින් හඳුන්වන්නේ ඇයි?

(ලකුණු 50 යි)

[පහලොස්වැනි පිටුව බලන්න

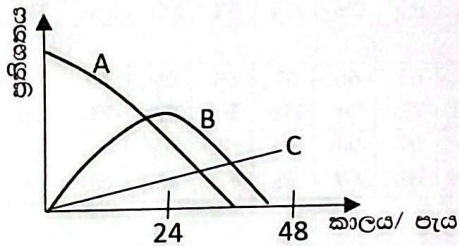
(b) වායුගෝලයේ පවතින දූෂක වලින් සමහරක් පහත දැක්වේ.

HCFC , HFO , NO₂ , N₂O , NO , CH₄ , SO₂ , CO , CO₂

- (i) I. ඉහත දූෂක අතුරෙන් ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාවට හේතුවන දූෂකයක් සඳහන් කරන්න.
- II. ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාවට හේතුවන එක් සංරචකයක් වන මීසෝන් සෑදෙන ආකාරය තුලින් රසායනික සමීකරණ භාවිතයෙන් ලියන්න.
- III. ඉහත I හි සඳහන් දූෂකය වායුගෝලයට නිදහස් වන මිනිස් ක්‍රියාකාරකමක් සඳහන් කරන්න.
- (ii) I. ඉහත දූෂක අතරින් ගෝලීය උණුසුම්කරණයට දායක වන දූෂක හතරක් නම් කරන්න.
- II. ඉන් කෘෂිකර්මාන්තය හේතුවෙන් බහුලවම නිදහස් වන දූෂකය/ දූෂක නම් කරන්න.
- III. හේබර් ක්‍රමයෙන් NH₃ නිපදවීමේ දී නිදහස් වන දූෂකය/ දූෂක මොනවාද? එම දූෂකය නිදහස් වීම අවම කිරීමට යෙදිය හැකි උපක්‍රමයක් ලියන්න.
- (iii) I. ඉහත දූෂක අතරින් අමීල වැසි ඇතිවීමට දායක වන වායු මොනවාද?
- II. එම වායු වලින් අමීල වැසි ඇතිවන ආකාරය සමීකරණ මගින් පහදන්න.
- III. අමීල වැසි වලින් සිදුවන පරිසර දූෂණ තත්ත්ව දෙකක් ලියන්න.

(ලකුණු 50 යි)

(C) (i) සීනි ද්‍රාවණයක් පැසීමේ දී එහි සිදුවන එන්සයිම සහ ක්ෂුද්‍රජීවී ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා කාලයත් සමග සංයුතිය වෙනස්වීම පහත ප්‍රස්තාරයේ දැක්වේ.

- I. A, B, C වලින් හඳුන්වන සංයෝග මොනවාද?
- II. අවශ්‍ය තත්ව සමග B සාදන ආකාරය තුලින් සමීකරණයකින් ලියන්න.
- III. කෘතිමව එතනෝල් නිෂ්පාදනයට භාවිත කරන්නේ මොනවාද?
- IV. එතනෝල් වල ප්‍රයෝජන තුනක් ලියන්න.

(ii) PVC, PE, PS සහ බේක්ලයිට් යන බහුඅවයවික ඇසුරින් පහත I සිට V කොටස් වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- I. ජ්ලාස්ටික් වර්ග බොහොමයක් තාප සුචිකාර්ය ගුණයෙන් යුක්ත වේ. තාප සුචිකාර්ය ගුණය යනු කුමක් ද?
- II. තාප සුචිකාර්ය නොවන බහුඅවයවකයක් සඳහන් කරන්න.
- III. ඉහත II හි සඳහන් බහු අවයවකය සෑදීමට ගන්නා අමුද්‍රව්‍ය මොනවාද?
- IV. තාප සුචිකාර්ය ගුණ ඉහළ බහුඅවයවකයක් නම් කරන්න.
- V. ඉහත IV හි සඳහන් කළ බහුඅවයවකය පුනරාවර්ති ඒකකය මගින් දක්වන්න.

(ලකුණු 50 යි)

* * *

[දහසයවැනි පිටුව බලන්න

ආවර්තිතා වගුව

	1																	2						
1	H																	He						
	3	4																	5	6	7	8	9	10
2	Li	Be																	B	C	N	O	F	Ne
	11	12																	13	14	15	16	17	18
3	Na	Mg																	Al	Si	P	S	Cl	Ar
	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36						
4	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr						
	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54						
5	Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe						
	55	56	La-	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86						
6	Cs	Ba	Lu	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn						
	87	88	Ac-	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118						
7	Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og						

57 La	58 Ce	59 Pr	60 Nd	61 Pm	62 Sm	63 Eu	64 Gd	65 Tb	66 Dy	67 Ho	68 Er	69 Tm	70 Yb	71 Lu
89 Ac	90 Th	91 Pa	92 U	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr